

! James Tooleys *The Beautiful Tree* är förmodligen den bästa boken jag läst i år. Inte ens som inbiten marknadsvän kunde jag föreställa mig att i slummen i Afrika och Indien utbildas barnen på privatskolor av bättre kvalitet än jämförbara offentliga skolor. Men Tooley framhärdar, undersöker, bemöter tvivel och berättar om en färd som även avslöjar de indiska rötterna till västerländsk skolgång.

? En annan inspirerande bok har blivit film. Charles Clovers *The End of the Line* om det kritiska tillståndet för fisken i världens hav. Men där boken diskuterar fungerande lösningar som överförbara fiskekvoter eller problematiserar statsbidragen till fiskare, tycks filmen av hemsidan att döma ha fastnat i traditionell miljörelseretorik om att "ställa krav på politiker", ordna naturreservat och handla enligt dyra märkningar.

! 2009 var Ayn Rands år. Det konstaterar *New York Times*, liksom vännerna på *Reason*. Efter finanskrishösten 2008 hoppades vänstern begrava kapitalismen. I stället ledde ogenomtänkt panikpolitik i USA och Europa till ett uppsving för kapitalismens intellektuella försvar. Och världen skälver. ∞

Mattias Svensson

KAPITALISM GER FRED

GLOBALISERING. Många har haft ideologiska teorier om kapitalismens påverkan på fred och sammahållning. Nu har två norska forskare studerat empirin. Slutsatsen är entydig: "ju större ekonomisk frihet, desto mindre är risken för inbördeskrig". Det visar sig att ekonomisk frihet är viktigare än till och med demokrati och gott styre.

Konfliktforskaren Indra de Sousa förklarar sambandet med att stängda ekonomier ökar smuggling och väpnade konflikter. Statlig kontroll över viktiga resurser, som i oljeproducerande stater, erbjuder en stor premie för maktövertagande. ∞

Källa: de Sousa och Fjelde *Is the Hidden Hand an Iron Fist? Capitalism & Civil Peace, 1970–2005* Work in progress.

"Vi har en aldrig sinande ström av människor som vill ta sig hit. Visst kan man stå vid gränsen och skjuta dem, men jag företräder absolut inte den vägen. Då är det bättre att hjälpa dem där de bor."

RICHARD JOMSHOF, ledamot i sverigedemokraternas partistyrelse, förklarar från talarstolen på partikongressen vad han betraktar som alternativet till u-landsbistånd. (*Svenska Dagbladet* 18/10 2009).

SAGOLIKA SVERIGE #21

av **Anders Rönmark**
Politisk redaktör på *Tidningen Ångermanland* och *Örnsköldsviks Allehanda*

*Saliga äro de enfaldiga,
de skola välsigna
oss med ännu en
överflödigt rättighet.*

SVERIGE ÄR ETT LAND där vi värnar om våra rättigheter.

Alla ska ha rätt till barnomsorg, skolgång, sjukvård, studiemedel, socialbidrag, a-kassa, semester och pension.

Alla har rätt till ett jobb också, hävdar fackförbunden.

Alla har rätt till en fungerande telefon, skrev den socialdemokratiska riksdagsledamoten Peter Hultqvist i en debattartikel i *Aftonbladet* i mitten av september.

Och så ska alla ha rätt till ett bra sexliv (enligt kvällstidningarna) och ett häftigt kök (enligt en kökstillverkarens reklamkampanj).

Skeppsholmskyrkan i Stockholm avsakraliserades 2002. I våras fick den namnet Eric Ericssonhallen och blev konsertlokal.

meddelande som skickades ut:

– Det är 2008 och vi måste följa med i tiden!

Några som dock inte ville följa med var Svenska kyrkans ledning i Västernorrland.

Eftersom Svenska kyrkans kyrkoordning förbjuder andra religiösa ceremonier – och kanske framför allt borgerliga ceremonier – i det som ska kallas kyrkorum beslutades det att Murbergskyrkan och Ulvö gamla kapell helt enkelt skulle tas ur bruk. Med andra ord är de heliga rummen i dag inte heliga längre och några vigslar eller dop i Svenska kyrkans regi genomförs följaktligen inte längre i Murbergskyrkan och Ulvö gamla kapell.

De ekumeniska gudstjänster som tidigare hölls i Murbergskyrkan verkar också vara ett minne blott.

Och "behovet av sakrala rum" bland ateisterna i Västernorrland tycks vara försvinnande litet; någon rusning efter att gifta sig borgerligt bland kors och altare har det inte blivit.

MEN LÄNSMUSEET VÄNTAR kanske på en anstormning från andra delar av landet.

När ledningen för museet försvarar beslutet att sparka ut Svenska kyrkans präster ur deras egna kyrkor gör man det med motiveringen att man "ser möjligheter i dagens mångkulturella samhälle" och att man står upp för att "alla människor i landet" ska ha rätten till ett heligt rum.

För alla som inte anser sig ha fått sina behov av sakrala och heliga rum tillgodosedda är det bara att ta en tur till Västernorrland. ∞

Tack vare Läns museet i Västernorrland kan vi lägga ännu en rättighet till listan: Rätten till ett heligt rum.

Under Läns museets förvaltning fanns till alldeles nyligen nämligen två kulturminnesmärkta kyrkor invigda i Svenska kyrkans ordning, Murbergskyrkan (i Härnösand) och Ulvö gamla kapell (strax utanför Örnsköldsvik). Där bedrevs gudstjänster och vigslar, men det var enbart kristna ceremonier. Fullt naturligt kan tyckas, med tanke på att kyrkorna var, ja, kristna, men alldeles för gammalmodigt, ansåg chefen för Läns museet, landsantikvarien Bengt Edgren.

Som chef för en offentligt finansierad verksamhet såg han det som sin uppgift att få in fler personer i kyrkorna. Det fanns så klart inget besöksförbud för personer som trodde på någon annan gud, flera andra gudar eller inga gudar alls, men det var bra märkligt att bara Svenska kyrkan skulle hålla religiösa ceremonier i

Svenska kyrkans kyrkor, tyckte Edgren.

I oktober 2008 tog därför styrelsen i Läns museet beslutet att börja tillåta både andra religiösa ceremonier och borgerliga ceremonier i Murbergskyrkan och Ulvö gamla kapell.

En enhälligt styrelse – med representanter för åtta olika politiska partier – hade insett precis det Edgren insett, nämligen att alla människor i landet måste ha "tillgång till ett heligt rum".

ATT DE HELIGA rummen i Murbergskyrkan och Ulvö gamla kapell inte var heliga för några andra än dem som faktiskt tror på de trossatser som Svenska kyrkan har, tänkte inte styrelsen och Edgren på.

Inte heller att "behovet av sakrala rum" faktiskt nog bara är ett behov för dem som tycker att rummen är sakrala.

För, som styrelseordföranden Kenneth Westin slog fast i ett press-